



## Gemeentebestuur Opwijk



adres: Marktstraat 55, 1745 Opwijk  
telefoon: 052/36 51 42  
fax: -  
e-mail: info@opwijk.be of eric.roelands@opwijk.be (milieuambtenaar)  
url: www.opwijk.be

## Korte landschapsbeschrijving

Regio:	Groene Gordel – Brabantse Kouters
Deelgemeenten:	Opwijk, Mazenzele
Oppervlakte:	19,69 km <sup>2</sup>
Oppervlakteverdeling:	
– Landbouwgronden:	65,34%
– Bossen:	3,94%
– Bebouwde gronden:	28,47%
– Andere:	2,26%

In het algemeen neemt het leemgehalte van de gronden in deze streek toe naarmate ze zuidelijker en hoger gelegen zijn. In Opwijk leidt dit tot een breuklijn die de gemeente halveert volgens twee typen bodems: zandleem in de noordelijke helft en leem in de zuidelijke helft. Deze overgang in bodemtextuur is erg bepalend voor de ruimte in Opwijk. Deze bodemovergang gaat gepaard met een duidelijke reliëfovergang.

Het noordelijk gedeelte is vlak tot zacht golvend en lichtjes dalend naar het noorden. In het uiterste noorden is de hoogte minder dan 10 meter. Dit gedeelte is een aanzet tot de Vlaamse Vallei.

De zuidelijke helft van de gemeente heeft een uitgesproken heuvelachtig karakter. Ze wordt gedomineerd door een west-zuidwest en oost-noordoost gerichte heuvelrug. Deze rug bereikt in Droeshout een hoogte van 48 meter. De zuidelijke grens van de gemeente valt te Mazenzele gedeeltelijk samen met de tweede verheffing, die op een paar plaatsen op het grondgebied meer dan 70 meter hoog is. Deze heuvels gaan zuidwaarts geleidelijk over in het Brabants versneden plateau.





1745

Ter hoogte van de bodem- en reliëfovergang, onder aan de steilrand, liggen vochtige komgronden. Het zijn brongebieden voor de verschillende zijbeken van de Brabantse Beek. De Nijverseelbeek, de Kluisbeek en de Asbeek zijn zijbeken van de Brabantse Beek. Zij liggen in de noordelijke helft van de gemeente en behoren allen tot het stroomgebied van de Dender.

De zijbeken van de Grote Molenbeek (Stampbeek en Puttenbeek) zijn ingesneden in het zuidelijk plateau. Zij wateren af in het Rupelbekken. Beide bekkens worden gescheiden door de heuvelrug die zich over het Kravaalbos naar Droeshout uitstrekt.

## Belangrijke habitats en landschapstructuren

(Deels gewijzigd naar: De Saeger, S., Delafaille, S., Heirman, J. & Paelinckx, D., 2000. BWK; versie 2, kaartblad 23. Instituut voor Natuurbehoud. Brussel.)

Ter hoogte van Mansteen bevindt zich een mooi rietland. Hierbij sluit een zwak ontwikkeld wilgenstruweel aan, gevolgd door een verruigd rietland. Meer westwaarts komt een hoogopgaande ruigte voor.

De vallei van de Brabantse beek wordt gekenmerkt door een afwisseling van gras- en akkerland met een hoge dichtheid aan bomenrijen van Populier en wilg langs de beek. Verspreid over de vallei liggen ook enkele populierenbosjes. De meeste graslanden zijn soortenarm en liggen in het noorden tegen de beek aan. Verder stroomopwaarts te Kemmeke ligt een vrij fraai, nat tot zeer nat met populier beplant hakhoutbos, met in de kruidlaag o.a. Reuzenpaardenstaart, Bosbingelkruid, Bosbies, Bosanemoon, Boszegge, Geel nagelkruid en Speenkruid. Tussen de spoorweg en het bos heeft zich een ruigte ontwikkeld.

Het Dokkenebos is een aaneenschakeling van kleinere bosjes. De meeste bestaan uit populier en hakhout van Zwarte els met veel Grote brandnetel, maar ook Slanke sleutelbloem, Gewone dotterbloem, Bittere veldkers, Gele dovenetel, Moerasstreepzaad, Moesdistel en Moerasspirea. Het Trot is enigszins vergelijkbaar met het vorige bos, maar soortenrijker. Nanovebos is een hakhoutbos met veel Gewone es in de boomlaag. Ten zuiden van het bos ligt een soortenrijker grasland. In deze omgeving zijn ook nog verschillende oude boomgaarden.

In het uiterste zuiden van de gemeente liggen de uitlopers van het Kravaalbos. Ter hoogte van de Kravaalvelden is veel naaldhout en populier aangeplant.